

Reportáž: 2. „Historický“ den v Izraeli skončil politickým kompromisem - a velkými otázkami o budoucnosti

Reportáž

„Historický“ den v Izraeli skončil politickým kompromisem - a velkými otázkami o budoucnosti

Izraelci protestují před Nejvyšším soudem v Jeruzalémě proti plánované vládní opravě soudů, 27. března 2023. (Jamal Awad/Flash90 *** Local Caption *** הרפגג)

([JTA](#)) — Stejně jako statisíce jejích izraelských spoluobčanů, instinkt Kelly Breakstone Rothové v neděli byl vyjít do ulic.

Jediná vráska: Ona a její rodina jsou poslední dva roky v Brooklynu, který je součástí diaspory statisiců Izraelců žijících v zahraničí. Nemohli jen tak vyjít ze dveří svého bytu a připojit se k rozsáhlému celonárodnímu protestu, který se rozhořel poté, co premiér Benjamin Netanjahu vyhodil svého ministra obrany, který vyzval k pozastavení navrhovaných změn v izraelském soudnictví.

Koupili si tedy jednosměrné letenky, v pondělí ve 2 hodiny ráno vyrazili a večer přistáli v Izraeli. „Bylo to velmi spontánní rozhodnutí,“ řekla v neděli večer *Židovské telegrafické agentuře* Breakstone Rothová, podnikatelka, když vyřizovala pochůzky, aby připravila svou pětičlennou rodinu na cestu neurčité délky. „Ale pocit, že tam musíme být, teď docela vzrůstá.“

Přirovnala tuto zkušenost k zkušenostem izraelských vojenských záložníků, kteří dostanou oznámení o nouzovém volání, [známém v izraelském žargonu jako „tzav shmoneh“, hebrejsky „řád osm“](#).

„Toto je okamžik *tzav shmoneh* pro každého, kdo chce, aby zde byl židovský a demokratický stát,“ řekla Rothová.

Než rodina Breakstone Roth v pondělí večer přistála v Tel Avivu, podmínky v Izraeli se dramaticky změnilly. Nedělní noční protesty, které uzavřely hlavní dálnici a sužovaly Židy po celém světě, byly rozeznány, ale demonstranti se v pondělí znovu svolali do Jeruzaléma, kde parlament čekal, zda bude hlasovat o klíčovém právním předpisu v oblasti soudnictví.

Odbory v zemi vyhlásily generální stávkou a vše od univerzit přes [franšizy McDonald's](#) až po některé odlety na letišti v Tel Avivu bylo zavřeno.

Rodina Breakstone Roth pózuje s protestními nápisy na mezinárodním letišti Johna F. Kennedyho v New Yorku na cestě do Izraele, 27. března 2023. (S laskavým svolením Kelly Breakstone Roth)

Netanjahu mezitím strávil nedělní noc vyjednáváním se svými koaličními partnery a snažil se udržet jejich vládu pohromadě navzdory sílícímu pocitu, že okamžité přistoupení k jeho podpisové legislativě by mohlo uvrhnout Izrael do bezprecedentního zmatku – možná dokonce do občanské války.

Do večera dokonce i ministr spravedlnosti, který pohrozil, že odstoupí, pokud Netanjahu hlasování zdrží, prohlásil, že bude respektovat rozhodnutí pozastavit – rozhodnutí, které [Netanjahu prohlásil za oficiální až s příchodem noci](#).

Netanjahu neřekl, co svým partnerům slíbil, že tuto pauzu podepíše, ale [krajně pravicový ministr řekl, že si vyžádal povolení ke spuštění civilního policejního sboru](#).

Premiér předtím, když prolomil své veřejné mlčení, na Twitteru napsal: „Vyzývám všechny demonstranty v Jeruzalémě napravo i nalevo, aby se chovali zodpovědně a nejednali násilně. Jsme bratrští lidé.“

Objevily se velké otázky: Co by se stalo, kdyby pravicovní zastánci reformy soudnictví – včetně notoricky rasistické a bojovné skupiny fanoušků z fotbalového klubu Beitar Jerusalem – také uposlechli výzvu, aby vyšli do ulic?

Uspokojil by odklad demonstranty, kteří strávili deset týdnů vyjadřováním hluboce zakořeněných křivd, které v mnoha případech dalece přesahují konkrétní reformy? Nabídli by Netanjahu a jeho

koalice nějaké smysluplné ústupky, než v budoucnu obnoví legislativní proces? Jaká by byla cena slibů, které nabídl svým nejextrémnějším partnerům výměnou za jejich souhlas?

Odpovědi na tyto otázky pomohou určit, jakou zemí bude Izrael po skončení této krize, ať už se tak stane. Ale v neděli večer a v pondělí bylo možné demonstrantům a těm, kdo je sledovali, odpustit, že si našli chvíli a vyhřívali se v tom smyslu, že se tvořily dějiny.

Tisíce izraelských pravicových demonstrantů se 27. března 2023 v Jeruzalémě shromáždily na podporu zákonů izraelské vlády o reformě soudnictví před izraelským parlamentem, Knesetem. (Gili Yaari/Flash90)

„To, čeho jsme svědky v Izraeli, je historická revoluce ve stylu francouzských, ruských, íránských revolucí a rozpadu Sovětského svazu,“ [napsal na Twitteru Yossi Melman](#), novinář, který se věnoval vojenským záležitostem pro několik izraelských novin.

„Historická noc. Každý z nás si bude pamatovat, kde jsme dnes večer byli,“ napsal na Twitteru novinář a politický analytik Anshel Pfeffer. „A kdo nebyl na ulicích, řekne, že byl.“

Šéf odborového svazu Histadrut také použil slovo „historický“ k popisu generální stávky, kterou podporoval.

Ahmad Tibi, arabský zákonodárce, tweetoval jazykem prosáklým historií. V hebrejském přepisu zveřejnil slogan spojený s Arabským jarem v roce 2011: „Lidé chtějí svrhnout režim.“

Není vůbec jasné, že Izraelci, kteří protestovali v neděli a v pondělí, budou nakonec spokojeni. Revoluce se ne vždy podaří, jak ukazuje arabské jaro a bezpočet dalších příkladů z historie. Mnoho sociálních a demografických sil, které přivedly Izrael do tohoto okamžiku, se nezměnilo. Netanjahu předtím přežil politickou krizi za politickou krizi.

Kromě toho, zatímco podstatná většina Izraelců je proti konkrétní právní reformě soudnictví, která je nyní na stole, mnozí stále říkají, že věří, že některé změny si zaslouží. Zejména izraelská krajní pravice stále považuje zbavený pravomoci Nejvyššího soudu za zásadní pro dosažení její vize rozšířeného židovského osídlení a kontroly na Západním břehu Jordánu.

Zastánci reformy soudnictví také označili sázky za historické, ale demonstrace označili za hrozbu pro demokracii. Je „nepředstavitelné, že si menšina vynutí svůj názor násilím a vytvořením anarchie v ulicích,“ prohlásilo 17 předních náboženských sionistických rabínů ve společném prohlášení, které vyzvalo vládu, aby v pondělí [prosadila tento zákon](#).

Politicky různorodá protivládní koalice, která se za poslední tři měsíce upevnila, by se však alespoň pro pondělí mohla radovat z moci lidu. A v době, kdy někteří liberální Izraelci jsou tak znepokojeni politickým směřováním země, že [se balí a stěhují pryč](#), se Breakstone Rothovi vraceli domů.

„Toto je kritická doba v dějinách Izraele,“ řekla Breakstone Rothová před nástupem do letadla. „Pokud jde o naše dcery, cítili jsme, že je opravdu důležité, aby věděly, že děláme vše, co je v našich silách, abychom se pokusili toto změnit.“

Řekla, že doufá, že po přistání uslyší, že Netanjahu stahuje ten zákon, i když jen dočasně – a pak se vrátila k reálpolitice. „Doufám, že pokud to řekne, že to má v úmyslu, a... budeme moci říci, že demonstrace byly úspěšné,“ řekla. A pokud jen klame a snaží se udělat nějaký manévr, pak se protesty znovu zapálí.“

[PHILISSA CRAMER](#)

[Jewish Telegraphic Agency](#)

-tep-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)